

BẢN TIN NGÀY NGHIÊN CỨU BIỂN ĐÔNG

(Cập nhật 30/09/2020)

Tình hình nổi bật

Ngày 21/9, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình phát biểu tại cuộc gặp cấp cao kỷ niệm 75 năm thành lập Liên hợp quốc, trong đó nêu 04 đề xuất: (1) LHQ phải đứng vững vì công lý; (2) LHQ phải đề cao nguyên tắc thượng tôn pháp luật; (3) LHQ phải thúc đẩy hợp tác; (4) LHQ phải tập trung vào hành động thực tế.

Thời báo Hoàn Cầu ngày 29/9 cho hay, Trung Quốc đã thay thế tất cả các hoa tiêu hàng hải ở Eo biển Quỳnh Châu giữa các Tỉnh Hải Nam và Quảng Đông bằng thiết bị đo và điều khiển từ xa Bắc Đầu mới. Động thái này được cho là một bước tiến tiếp theo trong việc thúc đẩy sự phát triển cảng thương mại tự do Hải Nam và bảo vệ an ninh quốc gia Trung Quốc.

Mạng Quan sát (Trung Quốc) ngày 29/9 cho biết Trung Quốc hạ thủy tàu chấp pháp lớn nhất có tên “Hải Tuần 09”, sẽ được biên chế tại Cục Hải sự Quảng Đông. Đây là tàu tuần tra vạn tấn đạt trình độ hàng đầu thế giới, có quy mô lớn nhất, trang bị tiên tiến, năng lực tổng hợp mạnh. Đây cũng là tàu công vụ chấp pháp lớn và quan trọng nhất Trung Quốc hiện nay, kết hợp chức năng tuần tra và cứu hộ, có năng lực chỉ huy tổng hợp tại các vùng biển sâu và xa, chỉ huy điều động ứng cứu, chấp pháp phòng ô nhiễm trên biển, bảo đảm an ninh lưu thông vận tải trên biển, nâng cao trình độ quản trị giao thông trên biển, duy trì và bảo vệ lợi ích biển của Trung Quốc.

Theo Bloomberg ngày 29/9, Nhật Bản sẽ tổ chức một cuộc họp vào ngày 6/10 với các Bộ trưởng Ngoại giao nhóm Quad nhằm thảo luận về tình hình khu vực. Bộ trưởng Ngoại giao Nhật Bản Motegi cho biết muốn khẳng định tầm quan trọng của việc tăng cường hợp tác giữa nhóm Quad và nhiều quốc gia khác để hiện thực hóa Tầm nhìn Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tự do và rộng mở.

Tại cuộc điện đàm ngày 30/9 với TBT CTN Nguyễn Phú Trọng, TBT Tập Cận Bình nhấn mạnh hết sức coi trọng quan hệ láng giềng hữu nghị truyền thống với Việt Nam; khẳng định Trung Quốc sẽ tiếp tục tích cực ủng hộ Việt Nam tại Hội đồng Bảo an Liên hợp quốc nhiệm kỳ 2020-2021 và Chủ tịch ASEAN năm 2020; sẵn sàng cùng nhau tăng cường trao đổi chiến lược, đẩy mạnh hợp tác thực chất, hiệu quả giữa hai nước trên các lĩnh vực, đưa quan hệ láng giềng hữu nghị Trung-Việt phát triển ngày

càng sâu rộng, mang lại lợi ích cho nhân dân hai nước, góp phần duy trì hòa bình, ổn định khu vực và thế giới. TBT CTN Nguyễn Phú Trọng đề nghị hai bên thúc đẩy hợp tác thực chất, tăng cường trao đổi các cấp và giao lưu nhân dân, củng cố lòng tin và hiểu biết lẫn nhau, tạo nền tảng vững chắc cho quan hệ song phương; giải quyết các vấn đề tồn tại, đặc biệt là các vấn đề trên biển, theo tinh thần nhận thức chung của hai Đảng, hai nước, phù hợp với luật pháp quốc tế, góp phần duy trì môi trường hòa bình, ổn định cho sự phát triển của mỗi Đảng, mỗi nước.

Trang Twitter của Thời báo Hoàn Cầu ngày 30/9 cho biết hệ thống định vị Bắc Đẩu của Trung Quốc đã được chấp thuận bởi ngành giao thông công cộng tại Thượng Hải. Cho rằng các vấn đề và lĩnh vực liên quan đến an ninh quốc gia và đời sống của người dân trong thời gian tới đều sẽ được chuyển giao cho hệ thống Bắc Đẩu.

Góc nhìn quốc tế

+Trung Quốc:

Thời báo Hoàn Cầu ngày 29/9 cho rằng Washington đang đẩy mạnh công tác chuẩn bị chiến tranh chống lại Trung Quốc. Trung Quốc sẽ bắn hạ các máy bay chiến đấu của Mỹ. Nếu những máy bay đó gây ra thiệt hại thực sự cho các đảo và đá ngầm, Trung Quốc sẽ tấn công các bệ và căn cứ mà các máy bay đó cất cánh. Các Đảo “Nam Sa” chỉ có một số lượng nhỏ vũ khí phòng thủ, nếu bị tấn công, những hòn đảo đó sau này cần được biến thành căn cứ quân sự hoạt động để chống lại các mối đe dọa.

Báo SoHu (Trung Quốc) ngày 29/9 đăng bài viết của học giả Hồ Ba (SCSPI) cho rằng chính Mỹ là nước muốn khống chế Biển Đông. Cho rằng từ đầu năm nay, các động thái trực tiếp can dự vào tranh chấp Biển Đông của Quốc vụ viện Mỹ gia tăng rõ ràng, ngoài việc gây sức ép với Trung Quốc trong từng vụ việc xảy ra trên Biển Đông và tranh chấp ngoại giao của các nước trong tranh chấp, Mỹ còn chủ động tăng cường các hành động, vu khống Trung Quốc. Cho rằng (i) Khái niệm “quân sự hóa” không phù hợp khi sử dụng tại Biển Đông; (ii) Mỹ hàng năm phái hàng ngàn lần máy bay và hàng trăm lần tàu chiến đến hoạt động tại Biển Đông, thường xuyên tiến gần đất liền Trung Quốc và gần bờ đảo Hải Nam; (iii) Trung Quốc là nước ven biển lớn nhất tại Biển Đông, cần có lực lượng đủ để duy trì và bảo vệ chủ quyền, an ninh và lợi ích

biển, cũng cần phải có lực lượng thích hợp để duy trì hòa bình ổn định tại Biển Đông. Mỹ thường lặp lại các luận điệu cáo buộc cũ, can dự vào tranh chấp Biển Đông và muốn chống lại hành động của Trung Quốc tại đây.

+Châu Âu-Mỹ:

Học giả Francis P. Sempa (Đại học Wilkes, Mỹ) ngày 29/9 cho rằng lực quân Mỹ sẽ đóng vai trò quan trọng trong chiến lược Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương. Dẫn lời David M. Finkelstein, Phó Chủ tịch Trung tâm Nghiên cứu Hải quân của Mỹ, rằng các hoạt động triển khai lực lượng trong tương lai của Mỹ tại khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương sẽ gắn liền với "khái niệm tác chiến đa miền". Cuộc tập trận RIMPAC 2018 đã bao gồm hoạt động diễn tập tác chiến đa miền, "giúp Lực quân trong tương lai có thể đóng góp vào hoạt động tác chiến của Lực lượng Liên quân trong bối cảnh đối phương áp dụng chiến thuật chống tiếp cận/phong tỏa". Bộ Quốc phòng Mỹ cũng khởi động sáng kiến "Pacific Pathways 2.0", trong đó các đơn vị trong Lực quân Mỹ sẽ phối hợp với các đồng minh để tiến hành tập trận và triển khai quân tại khu vực.

Ngày 29/9, Dov S. Zakheim (The Hill) cho rằng Mỹ cần tăng hiện diện ở Vịnh Cam Ranh và không chỉ dừng lại ở những chuyến thăm cảng thường xuyên vì: (1) chính sách của Mỹ nên tập trung vào "địa điểm" chứ không phải "căn cứ" vì các căn cứ sẽ là mục tiêu cố định để địch tấn công; (2) Việt – Mỹ không có hiệp định đồng minh và Mỹ không cần thêm căn cứ ở Đông Nam Á, Việt Nam có thể học tập mô hình của Singapore trong việc cung cấp những đặc quyền về hỗ trợ hậu cần cơ sở vật chất cho Mỹ nhưng không phải là thoả thuận về thiết lập căn cứ cố định và (3) chứng minh với Trung Quốc về sự hiện diện của Mỹ và khẳng định về việc Mỹ sẵn sàng trong việc hỗ trợ các nước bạn bè và đối tác.

Biên tập: Nguyễn Phương Hoài

@Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao

"Bản tin ngày Nghiên cứu Biển Đông" được soạn thảo từ các tài liệu công khai nhằm tổng hợp thông tin giúp bạn đọc. Các thông tin trong Bản tin không phản ánh quan điểm của Viện Biển Đông. Ban biên tập không chịu trách nhiệm đối với sự thay đổi về nội dung của tin gốc cũng như đường dẫn kèm theo đến các tin gốc.

Mọi ý kiến góp ý xin gửi về Viện Biển Đông - Học viện Ngoại giao, 69 Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội; email: scsi@dav.edu.vn.